

Ett stort uppdrag

LEDARE

FÖRSTA MAJ VÄLKOMMEN! 20 till 30-tusen unga människor i Stadsparken i Lund på Valborg. Ambulanssjukvården var där tillsammans med polisen. I år blev det lugnare än i fjol. Men att vi är med är något självklart. Extraresurser sätts in utan att ungdomarna har någon vetskap om det. Inte så många andra medborgare heller förresten. Man bara förväntar sig att det skall finnas en säkerhet och möjlighet till akut omhändertagande. Om inte och något allvarligt händer den druckne ynglingen, så startar jakten på ansvarig inom välfärdsektorn. Så vill vi att det ska vara. Det är ett stort uppdrag för ambulanssjukvården när nästan varje del av medborgarens moderna liv skall täckas upp eller förutses.

I VECKAN SOM gick vara det kongress i Malmö där Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor presenterade sin kompetensbeskrivning för yrket.

Jag var inbjuden att delta i en paneldebatt som Flisas representant, vilket jag var glad för. Kompetensbeskrivningen andas ett stort uppdrag. Den är gjord med rätt stora penseldrag, vilket känns rätt. Att grota ner sig i enskilda milliliter av läkemedel skulle ha varit helt fel. Man har vinnlagt sig om en allmän och mitt tycke ganska framåtblickande ansats. Framtidens ambulanssjukvård är med största sannolik större och bredare än idag. Bakom hörnet lurar därför också en diskussion om ambulanssjuksköterskan är en specialist eller en generalist. Jag håller på det senare, men med en yrkesroll som har inslag av specialistkunskap för bland annat luftvägar, venös access och hjärtstopp.

I VECKAN TECKNADES också bakgrunden till att en ung kvinna knivdödade i Landskrona. Spänningar och oacceptabla konflikter som numera ryms inom det svenska folkhemmet. Som ambulanssjukvården naturligtvis också blir en del av och det som hände skall härbärgas hos de involverade medarbetarna för lång tid framåt.

IDAG HAR VI inom ambulansledningen möte med delar av ledningen för psykiatri. Vårdprogrammet som vi skapade tillsammans förra året behöver revideras till hösten. Vi tar oss igenom vårdprogrammet sida för sida. Uppgifter delegeras och diskuteras. Blandningen är stor: barn- och vuxenpsykiatri, tvångsvård med och utan polisassistens, öppenvård och slutenvård, rådgivning från 1177 och SOS Alarm, egenvård och suicidprevention tillsammans med trafikverket och räddningstjänsten samt de stora kontaktytorna mot somatiken skall revideras. Var finns ambulanssjukvården mitt i allt detta? Nästan alltid med i centrum när det blir kris eller otillräcklighet någon annanstans i vårdsamhället.

En av mötesdeltagarna säger plötsligt – den psykiatriska patienten finns ju överallt. På trafikolyckan, vid hjärtbesvär eller vid en stroke – det är en av de största folksjukdomarna och psykisk ohälsa den ledande sjukskrivningsorsaken idag. Man kan faktiskt inte dela upp patienterna i so-

matiska och psykiatriska. Det kan man möjligen efteråt när man vet vad patienterna haft för huvudproblem. Alltså måste vi alltid ha en handlingsberedskap för psykiatrisk problematik eller psykisk ohälsa hos medborgaren.

Ja, så är det nog, och det är ett stort uppdrag det också, eftersom den psykiskt sjuka kräver att vi ger av oss själva. Att vi möter medmänniskan på ett sätt där hon befinner sig. Det är ofta ett steg svårare än att enbart ta hand om den skadade armen eller benet.

ANNARS SYSSELSATTE VI oss på Valborgsmässafton med det nya utbrottet av "mördarbakterier" som drabbat ett tjugotal skåningar. Presskonferens och information till medborgarna. Och till ambulans-teamen för det är klart att ska de mycket sjuka transporteras är det vi inom ambulanssjukvården som får göra det.

AMBULANSSJUKVÅRD ÄR ETT stort uppdrag. Det befinner sig ofta i sjukvårdens och samhällets mitt. Då är det bra med en kompetensbeskrivning som är vid nog och som syftar framåt även om yrkeskåren inte ensidigt kan bestämma vad som en ambulanssjuksköterska skall kunna handlägga, undersöka och behandla i framtiden. Läkarna, Socialstyrelsen och Landstingen som uppdragsgivare kommer också att ha sina synpunkter, liksom politiker och patienter. Men det är ändå bra – det blir en tydligare diskussion och mer engagerande med en kompetensbeskrivning som förankrats i professionen.

Det är en spännande tid för ambulanssjukvården – men uppdraget är stort. Mycket stort!

Poul Christian Kongstad

Poul C Kongstad,
Ordförande Flisa

